[https://doi.org/10.52240/1857-2367.2020.2\(21\).53](https://doi.org/10.52240/1857-2367.2020.2(21).53)

**COLECȚIA DE PLANTE DIN FAMILIA ARECACEAE Sch.-Bip. A
GRĂDINII BOTANICE NAȚIONALE (INSTITUT) „AL. CIUBOTARU”**

*Valentina ȚÎMBALÎ, Victoria GUȘANOV
Grădina Botanică Națională (I) ” Al. Ciubotaru”,
Cihîșînău, Republica Moldova*

Abstract: During about 50 years, at the “Al. Ciubotaru” NBGI, the collection of plants of the Arecaceae family has been created and enriched; it currently includes 34 taxa, in 18 genera. Eleven taxa are able to reach the generative stage (flowering), and seven are able to produce fruits with seeds. The palm trees from the collection are propagated by seeds. Palm trees grow apically.

Key words: family, genus, species, Arecaceae, palm trees, collection, mobilization, introduction.

Familia Arecaceae Sch.-Bip., sau Palmae Juss. este una dintre cele mai numeroase familii de plante tropicale din clasa Liliopsida. Familia include 210 genuri și cca 2500 specii [2], răspândite în regiunile tropicale și subtropicale ale globului, însă cea mai bogată colecție se află în Asia de Sud-Vest și regiunile tropicale ale Americii de Sud. Palmierii alcătuiesc un element caracteristic al florei și vegetației țărilor tropicale, un component de bază al multor ecosisteme tropicale. Pentru locuitorii țărilor nordice palmierii sunt plante exotice, ce simbolizează regiunile tropicale, iar pentru cei din regiunile tropicale – un izvor important, uneori unicul, de existență a omului. După însemnarea lor în viața omului, palmierii cedează numai gramineelor, iar după multitudinea de

întrebuințări nu au egali. Palmierii de cocos și de ulei, de curmal și de zahăr și alții fac parte din numărul de plante folosite de om din cele mai străvechi timpuri.

În prezent colecția de palmieri a Grădinii Botanice Naționale (I) "Al. Ciubotaru" numără 34 de taxoni, din 18 genuri sub formă de arbori și arbuști. Cel mai bine prezente sunt genurile: *Chamaedorea* Willd. (6 taxoni); *Phoenix* L. și *Sabal* Adans. (câte 4 fiecare); *Livistona* R. Br.; *Rhapis* L. f. ex W. Aiton; *Waschingtonia* Z. Wendl. (câte 3 specii fiecare). Primele specii de palmieri în colecție au fost: *Chamaedorea elatior* Mart., *Chamaerops humilis* L., *Phoenix canariensis* hort., *Sabal palmetto* Lodd. ex Schult., *Trachycarpus excelsius* H. Wendl., *Waschingtonia filifera* H. Wendl. La sfârșitul anilor 70 ai sec. XX colecția număra 15 taxoni, din 11 genuri [1]. Restul taxonilor au fost introduși în colecție începând cu anii 80 ai secolului trecut și până în prezent. Majoritatea speciilor au fost obținute din semințe primite prin intermediul Catalogului de semințe (Index Seminum) din alte instituții cu profil botanic din lume. Din cei 34 taxoni în condițiile de seră ale GBN (I) faza generativă (înflorirea) ating 11 taxoni, iar fructe cu semințe formează doar 7. Semințele palmierilor sunt foarte deosebite după dimensiuni și forme. Dimensiunile lor variază de la câțiva mm până la cele mai mari din lumea plantelor – 30 sau 45 cm și greutatea 9 kg (palmierul de Seîșel). În prezent în colecție cresc și se dezvoltă plantule de diferite specii de palmieri (*Waschingtonia filifera*, *Chamaerops humilis*), semințele cărora au fost colectate din țările cu climă mediteraneană (Turcia, Grecia), *Licuala grandis* H. Wendl., *Wodyetia bifurcata* A. K. Irvine, - insula Bali, *Pritchardia pacifica* H. Wendl. – Zanzibar.

Pentru a capăta o germinație bună semințele sunt încorporate în substrat îndată după coacere. Păstrarea semințelor duce la micșorarea procentului de germinare a lor. Plantulele căpătate din semințe au o creștere foarte lentă. Pe parcursul anilor, din serele GBN (I) au fost evacuate multe exemplare de palmieri *Phoenix roebelinii* O'Brien, *Waschingtonia filifera* etc. care au atins înălțimi, ce nu le permitea creșterea de mai departe în sere.

Teza este realizată în cadrul proiectului „Cercetări privind mobilizarea diversității vegetale cu potențial ornamental pentru conservarea ex-situ”

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. К. Ф. Дворянинова, В. И. Шестак Тропические и субтропические растения в оранжереях Ботанического Сада АН МССР: Кишинев «Штиинца», 1985, стр. 167-169.
2. Н. Н. Имханицкая Пальмы. Ленинград, Издательство Наука, Ленинградское отделение, 1985, 242 стр.